

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO
SLAUGOS FAKULTETO REABILITACIJOS KLINIKOS
IR
VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KAUNO FAKULTETO
JUNGTINĖS MAGISTRO STUDIJŲ PROGRAMOS
„DAILĖS TERAPIJA“ STUDIJŲ RAŠTO DARBŲ
METODINĖS REKOMENDACIJOS**

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
SLAUGOS FAKULTETAS REABILITACIJOS KLINIKA
VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KAUNO FAKULTETAS**

Jolita Rapolienė, Aušra Sebeikaitė, Audronė Brazauskaitė, Stanislovas Mostauskis, Jovita
Varkulevičienė, Linas Pauliukėnas

**STUDIJŲ RAŠTO DARBŲ METODINĖS
REKOMENDACIJOS**

KAUNAS, 2020

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. DALYKŲ RAŠTO DARBŲ RŪŠYS IR STRUKTŪRA	5
1.1. Dalyko rašto darbas	5
1.2. Projektas	8
1.3. Referatas.....	8
1.4. Praktikos darbų dienynas.....	11
1.5. Esė pagal dailės terapijos refleksinius užrašus.....	14
2. DARBO PRISTATYMO REIKALAVIMAI.....	14
3. BIBLIOGRAFINIS RAŠTO DARBŲ APIPAVIDALINIMAS	15
4. RAŠTO DARBŲ KALBA.....	15
5. TEKSTO FORMATAVIMAS	15
PRIEDAI	16

ĮVADAS

Studijuodami studentai rašo įvairius studijų programoje numatytus studijų rašto darbus, t.y. dalyko rašto darbus, projektus, referatus, praktikų ataskaitas, situacijų/atvejo analizes, esė. Rašto darbai padeda įtvirtinti tiek teorinių, tiek praktinių užsiėmimų metu įgytas žinias ir kompetencijas, leidžia nuodugniau susipažinti su komunikacijos ir informacijos sritimis, problemomis. Jie yra svarbi studijų proceso dalis. Rašant rašto darbus ugdomas studentų savarankiškumas, gebėjimas kūrybiškai, kritiškai mąstyti, naudoti metodus, apibendrinti faktus, reiškinius, kelti ir spręsti problemas ir kita. Šiame leidinyje pateikiamų metodinių nurodymų tikslas – aptarti reikalavimus, keliamus LSMU Medicinos akademijos Slaugos fakulteto ir Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto jungtinės studijų programos „Dailės terapija“ studentams.

1. DALYKŲ RAŠTO DARBŲ RŪŠYS IR STRUKTŪRA

1.1. Dalyko rašto darbas.

Tai analitinio pobūdžio mokslo darbams keliamus reikalavimus atitinkantis rašto darbas rengiamas studijuojant privalomuosius ir pasirenkamuosius programos dalykus. Juo siekiama įtvirtinti arba išplėsti ir pagilinti studijuojamo dalyko žinias, formuoti mokslinio darbo įgūdžius.

Tipinė dalyko rašto darbo struktūra:

Antraštinis lapas. Įforminamas remiantis 1 priede pateiktu pavyzdžiu.

Turinys. Jame surašomi skyrių, poskyrių ir skyrelių pavadinimai bei puslapiai. Santrauka, įvadas, išvados ir pasiūlymai, literatūra ir informacijos šaltiniai bei priedai nenumerojami. Skyrių pavadinimai numeruojami.

Įvadinė dalis. Joje pristatoma analizuojama tema, tikslas, problemos.

Pagrindinė dalis. Joje atskleidžiama svarstyta dalyko problema, kuri interpretuojama, analizuojama pagrindžiant bei argumentuojant teiginius remiantis lietuvių bei užsienio literatūra ir informacijos šaltiniais (rekomenduojama nagrinėti 3 - 5 pagrindinius šaltinius, ir iki 10 papildomų). Rašant dalyko rašto darbą rekomenduojama remtis naujausiomis (ne senesnėmis kaip 5 metai) autorių mokslinėmis publikacijomis duomenų bazėse. Darbą reikia pagrįsti nuosekliai ir sisteminga mokslinės literatūros analize, cituojant arba perfrazuojant informacijos šaltinius pagal literatūros analizės reikalavimus.

Apibendrinimas (išvada).

Literatūros sąrašas. Čia pateikiami cituotų, perfrazuotų ar kitaip darbe panaudotų šaltinių aprašai.

Priedai. Pateikiamos darbo lentelės, schemos, piešiniai, pirminės informacijos šaltiniai ir kita papildoma medžiaga.

Apimtis. Darbo apimtis iki 15 puslapių (antraštinis lapas, turinys, priedai į darbo apimtį neskaičiuojami).

Dalyko rašto darbo vertinimo kriterijai

10 balų (puikiai). Tinkamai suformuluotas darbo tikslas. Temos dėstymas savarankiškas, logiškas, originalus. Sąvokos ir terminai naudojami tiksliai ir tiksliai. Akivaizdus kritinis mąstymas ir vertinimas, palyginimas, interpretavimas, argumentavimas, apibendrinimas. Tema išanalizuota išsamiai, pateikta nuosekliai. Naudoti patikimi ir tinkami šaltiniai, jų skaičius atitinka

rekomendacijas. Šaltiniai pasirinkti tikslingai ir objektyviai, siekiant išsamiai atskleisti išanalizuoti temą ir/ar problemą. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami taisyklingai, aiškiai pateikiama šaltinių autorių ir savo nuomonė. Tekste nurodyti visi literatūros sąrašė įrašyti šaltiniai, o literatūros sąrašė įrašyti visi ir tik darbe naudoti šaltiniai. Taisyklingai sudarytas literatūros sąrašas. Išvados pagrįstos literatūros analizės rezultatais, atitinka iškeltą darbo tikslą. Darbas išbaigtas, struktūra, argumentai ir išvados aiškios bei nuoseklios. Tinkami skyrių ir poskyrių pavadinimai, tinkamai atskleistos sąsajos tarp darbo dalių. Tinkama darbo apimtis ir struktūra. Darbe naudota kalba taisyklinga, tekstas sklandus, tinkamai naudojamas mokslinis stilius.

9 balai (labai gerai). Darbo tikslas atitinka temą. Temos dėstymas savarankiškas, logiškas, nuoseklus. Tekste ir formuluotėse pasitaiko nedidelių netikslumų. Tema išanalizuota išsamiai, pateikta su sąsajomis tarp skyrių ir poskyrių, tačiau nėra originalių idėjų. Naudoti patikimi ir tinkami šaltiniai, jų skaičius atitinka rekomendacijas. Šaltiniai pasirinkti tikslingai ir objektyviai, siekiant išsamiai atskleisti išanalizuoti temą ir/ar problemą. Tekste nurodyti visi literatūros sąrašė įrašyti šaltiniai, o literatūros sąrašė įrašyti visi ir tik darbe naudoti šaltiniai. Taisyklingai sudarytas literatūros sąrašas, tačiau pasitaiko nedidelių netikslumų. Išvados pagrįstos literatūros analizės rezultatais, atitinka iškeltą darbo tikslą, tačiau formuluotėse pasitaiko netikslumų. Tinkami skyrių ir poskyrių pavadinimai, tinkamai atskleistos sąsajos tarp darbo dalių. Tinkama darbo apimtis ir struktūra. Pasitaiko nedidelių struktūros netikslumų. Darbe naudota kalba taisyklinga, tekstas sklandus, tinkamai naudojamas mokslinis stilius, tačiau pasitaiko nedidelių netikslumų.

8 balai (gerai). Darbo tikslas atitinka temą, tačiau formulavime yra netikslumų. Savarankiškas ir nuoseklus temos ir minčių dėstymas. Argumentavimas ir apibendrinimas, kai kur perfrazavimas yra atpasakojamojo pobūdžio. Tema išanalizuota, tačiau kai kur trūksta sąsajų tarp skyrių ir poskyrių. Naudoti patikimi ir tinkami šaltiniai, šaltinių skaičius atitinka reikalavimus, tačiau ne visi šaltiniai pasirinkti tikslingai. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami taisyklingai, aiškiai pateikiama šaltinių autorių ir savo nuomonė. Tekste nurodyti visi literatūros sąrašė įrašyti šaltiniai, tačiau pasitaiko šaltinių citavimo ar aprašų sudarymo netikslumų. Išvados pagrįstos literatūros analizės rezultatais, atitinka iškeltą darbo tikslą, tačiau formuluotėse pasitaiko netikslumų. Darbas išbaigtas, tinkamos struktūros. Kai kurie skyrių ir poskyrių pavadinimai koreguotini, ne tarp visų darbo dalių pateikiamos sąsajos. Darbe naudota kalba taisyklinga, tekstas pakankamai sklandus, tačiau pasitaiko nedidelių mokslinio stiliaus naudojimo netikslumų.

7 balai (vidutiniškai). Darbo tikslas atitinka temą, tačiau suformuluotas su netikslumais. Temos ir minčių dėstymui trūksta nuoseklumo, savarankiško ir kritiško mąstymo. Tekstas labiau atpasakojamojo pobūdžio. Tema pakankamai išanalizuota, tačiau trūksta apibendrinimų, sąsajų tarp

skyrių ir poskyrių. Ne visi naudoti šaltiniai patikimi ir tinkami studijų darbams. Naudotas tinkamas šaltinių skaičius, tačiau per mažai mokslinių straipsnių. Ne visi šaltiniai pasirinkti tikslingai nagrinėjamai temai analizuoti arba jų trūksta. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami tinkamai, tačiau pasitaiko netikslumų. Šaltinių autorių ir savo nuomonės pateikimas ne itin aiškus. Tekste nenurodyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė įrašyti nenaudoti šaltiniai. Išvadose trūksta sąsajų tarp literatūros analizės ir darbo tikslo. Darbo struktūra ir apimtis atitinka reikalavimus, tačiau trūksta nuoseklumo, logiškų sąsajų tarp darbo dalių. Skyrių ir poskyrių pavadinimai koreguotini. Darbe naudota taisyklinga kalba, tačiau darbo tekstas nepakankamai sklandus, trūksta mokslinio stiliaus naudojimo įgūdžių.

6 balai (patenkinamai). Trūksta darbo temos ir tikslo dermės. Temos ir minčių dėstymui trūksta nuoseklumo, savarankiško ir kritiško mąstymo. Literatūros analizė neišsami, trūksta apibendrinimų tarp skyrių ir poskyrių. Daug atpasakojamojo pobūdžio teksto. Ne visi tekste naudoti šaltiniai patikimi ir tinkami studijų darbams. Naudotų šaltinių skaičius tinkamas, tačiau nenaudoti moksliniai straipsniai. Ne visi šaltiniai pasirinkti tikslingai arba trūksta, darbe analizuojamai temai atskleisti, reikšmingų šaltinių. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami su klaidomis. Neaiškiai atskirta autoriaus nuomonė ir šaltinių informacija. Tekste nenurodyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė įrašyti nenaudoti šaltiniai. Literatūros sąrašė pasitaiko klaidų. Išvados menkai siejasi su darbo tikslu, taip pat menkai pagrįstos literatūros analizės rezultatai. Darbo struktūra ir apimtis atitinka reikalavimus, tačiau kai kurių darbo dalių išdėstymas nelogiškas, trūksta sąsajų tarp atskirų jo dalių. Darbe pasitaiko gramatinių ir stiliaus klaidų. Darbo tekstas nepakankamai sklandus, trūksta mokslinio stiliaus naudojimo įgūdžių.

5 balai (silpnai). Analizuojama tema ir tikslas suformuluoti netiksliai. Literatūros analizėje trūksta savarankiško kritinio mąstymo ir apibendrinimų, trūksta sąsajų tarp skyrių ir poskyrių, ji paviršutiniška, atpasakojamojo pobūdžio. Ne visi naudoti šaltiniai patikimi ir tinkami studijų darbams. Naudotų šaltinių skaičius atitinka reikalavimus, tačiau nėra mokslinių straipsnių. Nenaudoti temai reikšmingi šaltiniai, kai kurie šaltiniai pasirinkti atsitiktinai. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami su klaidomis. Tekste pasitaiko neperfrazuoto ar nepacituoto teksto atvejų. Nenurodyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė įrašyti nenaudoti šaltiniai. Literatūros sąrašė pasitaiko klaidų.

Išvados per daug abstrakčios, mažai pagrįstos literatūros analizės rezultatai. Išvadų per mažai, jos nėra susietos su darbo tikslu. Darbo apimtis ir struktūra atitinka minimalius reikalavimus. Darbe trūksta išbaigtumo, nuoseklumo, sąsajų tarp atskirų darbo dalių. Kai kurių darbo dalių išdėstymas nelogiškas. Darbe pasitaiko gramatinių ir stiliaus klaidų. Darbo tekstas nėra sklandus, jame gausu išsireiškimų, nebūdingų moksliniam stiliui.

4 balai (nepatenkinamai). Darbo tikslas nesuformuotas arba suformuotas netinkamai. Literatūros analizė yra tekstų kratinytis, nukopijuotų tekstų visuma. Tekstas klaidinantis, subjektyvus. Tema neatskleista. Naudoti šaltiniai netinkami studijų darbams. Naudotų šaltinių skaičius neatitinka reikalavimų. Nėra mokslinių straipsnių, šaltiniai pasirinkti atsitiktinai. Šaltiniai necituojami, neperfrazuojami arba tai daroma netaisyklingai. Tekste gausu plagiatų atvejų. Tekste nenurodyti naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė įrašyti nenaudoti šaltiniai. Literatūros sąrašė daug klaidų. Išvados nepateiktos arba parašytos netinkamai, nepagrįstos atlikta literatūros analizė ir nėra susietos su darbo tikslu. Darbo struktūra ir apimtis neatitinka minimalių reikalavimų. Darbe trūksta struktūrinių dalių, sąsajų tarp atskirų darbo dalių. Darbo apimtis nepakankama. Darbas parašytas su gramatinėmis ir stiliaus klaidomis. Pateikiami kitų autorių tekstų kratiniai. Nenaudojamas mokslinis stilius.

1.2. Projektas.

Tai savarankiškas darbas, kurį atlikdamas studentas parodo pasirengimą, jog, remdamasis teorinėmis žiniomis, gali stebėti ir analizuoti praktinę veiklą. Paprastai iškeliamą problemą pateikiami sprendimo būdai. Projekto pristatymo metu būtina pateikti sutartį, pasirašytą su įstaiga. Projektas parengiamas PPT formate.

Tipinė projektinio darbo struktūra:

Įstaigos pristatymas. Pristatoma įstaiga, kurioje planuojama atlikti praktiką.

Teikiamos paslaugos. Pristatomos įstaigoje teikiamos paslaugos.

Paslaugų gavėjai/klientai. Pristatomi ir apibūdinami dailės terapijos paslaugų gavėjų/klientų grupė.

Klientų ypatumai dalyvaujant dailės terapijoje, remiantis mokslinė literatūra. Pristatomi kokie yra konkrečios klientų grupės ypatumai dalyvaujant dailės terapijoje ir remiantis mokslinės literatūros analize.

Literatūros šaltinių sąrašas. Nurodoma, kokiais mokslinės literatūros šaltiniais remiantis buvo nagrinėjami paslaugų gavėjų/klientų ypatumai dalyvaujant dailės terapijoje.

Projektas pažymiu nėra vertinamas.

1.3. Referatas.

Tai savarankiškas studijų darbas, skirtas trumpai problemos analizei. Tokio pobūdžio darbuose:

- supažindinama su konkrečiais įvykiais ir faktais;
- parodoma, ką pasirinktu klausimu yra parašę įvairūs tyrinėtojai, to dalyko specialistai;
- pateikiami įvairių mokslinių tyrimų rezultatai;

- apibendrinami studento atlikti tyrimai.

Tipinė referato struktūra:

Antraštinis lapas. Įforminamas remiantis 1 priede pateiktu pavyzdžiu.

Įvadinė dalis. Joje pristatoma analizuojama tema, tikslas, problemos.

Pagrindinė dalis. Joje atskleidžiama svarstyta dalyko problema (pvz., mokslinė koncepcija), kuri interpretuojama, analizuojama teiginius pagrindžiant, argumentuojant. Rekomenduojama naudoti ne tik lietuvių, bet ir užsienio autorių literatūros šaltinius.

Apibendrinimas (išvada).

Literatūros sąrašas. Čia pateikiami cituotų, perfrazuotų ar kitaip darbe panaudotų šaltinių aprašai.

Priedai. Pateikiamos darbo lentelės, schemos, piešiniai, pirminės informacijos šaltiniai ir kita papildoma medžiaga.

Apimtis. Darbo apimtis iki 10 puslapių (antraštinis lapas, turinys, priedai į darbo apimtį neskaičiuojami).

Referato vertinimo kriterijai.

10 balų (puikiai). Tinkamai suformuluotas darbo tikslas. Temos dėstymas savarankiškas, logiškas, originalus. Sąvokos ir terminai naudojami tikslingai ir tiksliai. Akivaizdus kritinis mąstymas ir vertinimas, palyginimas, interpretavimas, argumentavimas, apibendrinimas. Tema išanalizuota išsamiai, pateikta nuosekliai. Naudoti patikimi ir tinkami šaltiniai, jų skaičius atitinka rekomendacijas. Šaltiniai pasirinkti tikslingai ir objektyviai, siekiant išsamiai atskleisti išanalizuoti temą ir/ar problemą. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami taisyklingai, aiškiai pateikiama šaltinių autorių ir savo nuomonė. Tekste nurodyti visi literatūros sąraše įrašyti šaltiniai, o literatūros sąraše įrašyti visi ir tik darbe naudoti šaltiniai. Taisyklingai sudarytas literatūros sąrašas. Išvados pagrįstos literatūros analizės rezultatais, atitinka iškeltą darbo tikslą. Darbas išbaigtas, struktūra, argumentai ir išvados aiškios bei nuoseklios. Tinkami skyrių ir poskyrių pavadinimai, tinkamai atskleistos sąsajos tarp darbo dalių. Tinkama darbo apimtis ir struktūra. Darbe naudota kalba taisyklinga, tekstas sklandus, tinkamai naudojamas mokslinis stilius.

9 balai (labai gerai). Darbo tikslas atitinka temą. Temos dėstymas savarankiškas, logiškas, nuoseklus. Tekste ir formuluotėse pasitaiko nedidelių netikslumų. Tema išanalizuota išsamiai, pateikta su sąsajomis tarp skyrių ir poskyrių, tačiau nėra originalių idėjų. Naudoti patikimi ir tinkami šaltiniai, jų skaičius atitinka rekomendacijas. Šaltiniai pasirinkti tikslingai ir objektyviai, siekiant išsamiai atskleisti išanalizuoti temą ir/ar problemą. Tekste nurodyti visi literatūros sąraše

įrašyti šaltiniai, o literatūros sąrašė įrašyti visi ir tik darbe naudoti šaltiniai. Taisyklingai sudarytas literatūros sąrašas, tačiau pasitaiko nedidelių netikslumų. Išvados pagrįstos literatūros analizės rezultatais, atitinka iškeltą darbo tikslą, tačiau formuluotėse pasitaiko netikslumų. Tinkami skyrių ir poskyrių pavadinimai, tinkamai atskleistos sąsajos tarp darbo dalių. Tinkama darbo apimtis ir struktūra. Pasitaiko nedidelių struktūros netikslumų. Darbe naudota kalba taisyklinga, tekstas sklandus, tinkamai naudojamas mokslinis stilius, tačiau pasitaiko nedidelių netikslumų.

8 balai (gerai). Darbo tikslas atitinka temą, tačiau formulavime yra netikslumų. Savarankiškas ir nuoseklus temos ir minčių dėstymas. Argumentavimas ir apibendrinimas, kai kur perfrazavimas yra atpasakojamojo pobūdžio. Tema išanalizuota, tačiau kai kur trūksta sąsajų tarp skyrių ir poskyrių. Naudoti patikimi ir tinkami šaltiniai, šaltinių skaičius atitinka reikalavimus, tačiau ne visi šaltiniai pasirinkti tikslingai. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami taisyklingai, aiškiai pateikiama šaltinių autorių ir savo nuomonė. Tekste nurodyti visi literatūros sąrašė įrašyti šaltiniai, tačiau pasitaiko šaltinių citavimo ar aprašų sudarymo netikslumų. Išvados pagrįstos literatūros analizės rezultatais, atitinka iškeltą darbo tikslą, tačiau formuluotėse pasitaiko netikslumų. Darbas išbaigtas, tinkamos struktūros. Kai kurie skyrių ir poskyrių pavadinimai koreguotini, ne tarp visų darbo dalių pateikiamos sąsajos. Darbe naudota kalba taisyklinga, tekstas pakankamai sklandus, tačiau pasitaiko nedidelių mokslinio stiliaus naudojimo netikslumų.

7 balai (vidutiniškai). Darbo tikslas atitinka temą, tačiau suformuluotas su netikslumais. Temos ir minčių dėstymui trūksta nuoseklumo, savarankiško ir kritiško mąstymo. Tekstas labiau atpasakojamojo pobūdžio. Tema pakankamai išanalizuota, tačiau trūksta apibendrinimų, sąsajų tarp skyrių ir poskyrių. Ne visi naudoti šaltiniai patikimi ir tinkami studijų darbams. Naudotas tinkamas šaltinių skaičius, tačiau per mažai mokslinių straipsnių. Ne visi šaltiniai pasirinkti tikslingai nagrinėjamai temai analizuoti arba jų trūksta. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami tinkamai, tačiau pasitaiko netikslumų. Šaltinių autorių ir savo nuomonės pateikimas ne itin aiškus. Tekste nenurodyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąrašė įrašyti nenaudoti šaltiniai. Išvadose trūksta sąsajų tarp literatūros analizės ir darbo tikslo. Darbo struktūra ir apimtis atitinka reikalavimus, tačiau trūksta nuoseklumo, logiškų sąsajų tarp darbo dalių. Skyrių ir poskyrių pavadinimai koreguotini. Darbe naudota taisyklinga kalba, tačiau darbo tekstas nepakankamai sklandus, trūksta mokslinio stiliaus naudojimo įgūdžių.

6 balai (patenkinamai). Trūksta darbo temos ir tikslo dermės. Temos ir minčių dėstymui trūksta nuoseklumo, savarankiško ir kritiško mąstymo. Literatūros analizė neišsami, trūksta apibendrinimų tarp skyrių ir poskyrių. Daug atpasakojamojo pobūdžio teksto. Ne visi tekste naudoti šaltiniai patikimi ir tinkami studijų darbams. Naudotų šaltinių skaičius tinkamas, tačiau nenaudoti moksliniai

straipsniai. Ne visi šaltiniai pasirinkti tikslingai arba trūksta, darbe analizuojamai temai atskleisti, reikšmingų šaltinių. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami su klaidomis. Neaiškiai atskirta autoriaus nuomonė ir šaltinių informacija. Tekste nenurodyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąraše neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąraše įrašyti nenaudoti šaltiniai. Literatūros sąraše pasitaiko klaidų. Išvados menkai siejasi su darbo tikslu, taip pat menkai pagrįstos literatūros analizės rezultatais. Darbo struktūra ir apimtis atitinka reikalavimus, tačiau kai kurių darbo dalių išdėstymas nelogiškas, trūksta sąsajų tarp atskirų jo dalių. Darbe pasitaiko gramatinių ir stiliaus klaidų. Darbo tekstas nepakankamai sklandus, trūksta mokslinio stiliaus naudojimo įgūdžių.

5 balai (silpnai). Analizuojama tema ir tikslas suformuluoti netiksliai. Literatūros analizėje trūksta savarankiško kritinio mąstymo ir apibendrinimų, trūksta sąsajų tarp skyrių ir poskyrių, ji paviršutiniška, atpasakojamojo pobūdžio. Ne visi naudoti šaltiniai patikimi ir tinkami studijų darbams. Naudotų šaltinių skaičius atitinka reikalavimus, tačiau nėra mokslinių straipsnių. Nenaudoti temai reikšmingi šaltiniai, kai kurie šaltiniai pasirinkti atsitiktinai. Šaltiniai cituojami ir perfrazuojami su klaidomis. Tekste pasitaiko neperfrazuoto ar nepacituoto teksto atvejų. Nenurodyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąraše neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąraše įrašyti nenaudoti šaltiniai. Literatūros sąraše pasitaiko klaidų.

Išvados per daug abstrakčios, mažai pagrįstos literatūros analizės rezultatais. Išvadų per mažai, jos nėra susietos su darbo tikslu. Darbo apimtis ir struktūra atitinka minimalius reikalavimus. Darbe trūksta išbaigtumo, nuoseklumo, sąsajų tarp atskirų darbo dalių. Kai kurių darbo dalių išdėstymas nelogiškas. Darbe pasitaiko gramatinių ir stiliaus klaidų. Darbo tekstas nėra sklandus, jame gausu išsireiškimų, nebūdingų moksliniam stiliui.

4 balai (nepatenkinamai). Darbo tikslas nesuformuotas arba suformuotas netinkamai. Literatūros analizė yra tekstų kratynys, nukopijuotų tekstų visuma. Tekstas klaidinantis, subjektyvus. Tema neatskleista. Naudoti šaltiniai netinkami studijų darbams. Naudotų šaltinių skaičius neatitinka reikalavimų. Nėra mokslinių straipsnių, šaltiniai pasirinkti atsitiktinai. Šaltiniai necituojami, neperfrazuojami arba tai daroma netaisyklingai. Tekste gausu plagiato atvejų. Tekste nenurodyti naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąraše neįrašyti visi naudoti šaltiniai ir/arba literatūros sąraše įrašyti nenaudoti šaltiniai. Literatūros sąraše daug klaidų. Išvados nepateiktos arba parašytos netinkamai, nepagrįstos atlikta literatūros analize ir nėra susietos su darbo tikslu. Darbo struktūra ir apimtis neatitinka minimalių reikalavimų. Darbe trūksta struktūrinių dalių, sąsajų tarp atskirų darbo dalių. Darbo apimtis nepakankama. Darbas parašytas su gramatinėmis ir stiliaus klaidomis. Pateikiami kitų autorių tekstų kratiniai. Nenaudojamas mokslinis stilius.

1.4. Praktikos darbų dienynas.

Tai dokumentas, informuojantis apie per tam tikrą laiką atliktus darbus. Jame pristatomi studento atlikti praktikos darbai, aprašomos praktikos užduotys. Praktikos darbų dienyno tikslas – atskleisti

studento gebėjimą teorines žinias taikyti praktiškai, tobulinti įgūdžius aprašyti stebėtą veiklą, atliktas užduotis, darbus bei mokslinių žinių reikalaujančius problemų sprendimus.

Studentų savarankiškų praktikos darbų etapai ir tikslai:

I KURSAS

Įvertinti ir susipažinti su praktikos vieta, sugebėti parengti tinkamą aplinką ir priemones konkrečiai klientų grupei, suformuoti dailės terapijos uždavinius. Pradėti vesti dailės terapijos sesijas.

II KURSAS

Nagrinėti vaizduojamosios raiškos produktus, atsižvelgiant į kliento sutrikimus/negalias ir interpretuoti naudojant teorines paradigmas, tinkamas konkrečiai klientų grupei.

III KURSAS

Stebėti ir analizuoti perkėlimo ir kontrperkėlimo procesus, trinarinius santykius bei proceso eigą. Gebėti atrasti tinkamas teorines paradigmas konkrečioms klientų grupėms.

Atsiskaitant už praktiką, visi studentai privalo paruošti praktikos savarankišką darbą PPT formate, remiantis šia aprašo schema:

- I. Įstaiga, kurioje buvo atliekama praktika (informacija apie įstaigą, jos teikiamas paslaugas ir dailės terapijos situaciją joje);
- II. Informaciją apie tai, kaip buvo parenkamos priemonės konkrečiai grupei, kaip buvo formuluojami uždaviniai;
- III. Pasirinkti du klientus/atvejus:
  1. Klientas/klientė;
  2. Diagnozė;
  3. Šeimos ir kliento anamnezė;
  4. Silpnosios ir stipriosios kliento pusės;
  5. Kokiu tikslu klientas atėjo į dailės terapiją?
  6. Dailės terapijos temų, metodų tikslas.
  7. Kuo remiantis buvo kuriamos temos.
  8. Dailės terapijos sesijų skaičius, keliose iš jų dalyvavo pristatomas asmuo?
  9. Dailės terapijos eiga (pristatomo atvejo įsitraukimas, reakcijos į temas, priemones ir pan. kokios iškilo temos, aktualijos dailės terapijos procese?);
  10. Kūrinių glausta apžvalga: kūrinių pagrindinis siužetas, būdingi bruožai, dažniausiai naudotos priemonės;

11. Pastebėjimai apie kliento asociacijas, emocines problemas, jų pasikeitimus ir pan.;
12. Dailės terapijos plano rezultatai. Iliustruoti kūrinių nuotraukomis būtent tų atvejų, kurie yra pristatomi;
13. Dailės terapijos programos efektyvumo įvertinimas.
14. Rekomendacijos klientams.

Praktikos savarankiško darbo vertinimo kriterijai.

10 balų (puikiai). Savarankiškas darbas pristatytas laiku, tvarkingai parengtas. Aprašas išsamus, konkretus, atsakantis ir paaiškinantis visus plano rengimo kriterijus. Stebimas studento gebėjimas naudotis sudarytu planu. Tiksliai aprašytos taikomos dailės terapijos priemonės ir metodai, rekomendacijos.

9 balai (labai gerai). Savarankiškas darbas pristatytas laiku, tvarkingai parengtas. Aprašas išsamus, konkretus, atsakantis ir paaiškinantis plano rengimo kriterijus. Stebimas studento gebėjimas naudotis sudarytu planu. Ne visai tiksliai aprašytos taikomos dailės terapijos priemonės ir metodai bei rekomendacijos.

8 balai (gerai). Savarankiškas darbas pristatytas laiku, tvarkingai parengtas. Aprašas paaiškinantis visus dailės terapijos plano rengimo kriterijus. Stebimas studento gebėjimas naudotis sudarytu planu. Aprašytos ne visos taikomos dailės terapijos priemonės ir metodai, bei rekomendacijos.

7 balai (vidutiniškai). Savarankiškas darbas pristatytas laiku, tvarkingai parengtas. Aprašas nepilnai paaiškinantis visus dailės terapijos plano rengimo kriterijus. Stebimas studento gebėjimas naudotis sudarytu planu. Aprašytos kai kurios taikomos dailės terapijos priemonės ir metodai, bei rekomendacijos.

6 balai (patenkinamai). Savarankiškas darbas pristatytas laiku, tačiau netvarkingas, labai paviršutiniškas. Aprašas, atsakantis į kai kuriuos savarankiško darbo rengimo kriterijus. Naudoti paviršutiniškai aprašytos kai kurios taikomos dailės terapijos priemonės ir metodai, bei rekomendacijos.

5 balai (silpnai). Savarankiškas darbas pristatytas netvarkingas. Labai paviršutiniškas aprašas. Aprašyta kelios rekomendacijos, neefektyvios taikytos dailės terapijos priemonės ir metodai.

4 balai (neaptenkinamai). Savarankiškas darbas pristatytas pavėluotai, netvarkingas. Labai paviršutiniškas aprašas, neatsakantis į visus savarankiško darbo rengimo kriterijus. Nėra aprašytų dailės terapijoje taikytų priemonių ir metodų, bei rekomendacijų.

1.5. Esė pagal dailės terapijos refleksinius užrašus.

Dailės terapijos refleksiniai užrašai vykdomi visais studijų metais patyriminių techninių seminarų, dailės terapijos patyriminių grupių ir asmeninės kūrybos pagrindu. Atsiskaitymui rašoma **esė pagal dailės terapijos refleksinius užrašus**, kuri sudaryta tiek iš rašto dalies, tiek iš vaizdinių (piešinių). Ši esė parodo sugebėjimą susieti teoriją, praktiką ir asmeninę patirtį. Tai struktūriškas ir nuoseklus, lengvai skaitomas nedidelės apimties samprotaujamojo pobūdžio studijų rašto darbas. Esė yra laisvos kompozicijos darbas.

Rašydamas esė studentas privalo atsižvelgti į šiuos kriterijus:

- Demonstruojamos akivaizdžios sąsajos fiksuojant ir reflektuojant visuose patyriminio mokymosi aspektuose, susiejant su konkrečiais mokymosi tikslais programos dalykuose;
- Akivaizdūs sugebėjimai analizuoti esminę patirtį ir sąsajas tarp įvairaus patyriminio mokymosi dailės terapijos grupėje, techniniuose seminaruose, praktikos vietoje ir asmeninėje terapijoje;
- Akivaizdus emocinis ir intelektualinis įsitraukimas;
- Akivaizdus suvokimas vaizdinių svarbos ir vaizdinio kūrimas dailės terapijos procese;
- Jautrumas ir kitų medžiagos ir ar grupinės dinamikos tinkamas dokumentavimas.

Tipinė esės struktūra:

Antraštinis lapas. Įforminamas remiantis 1 priede pateiktu pavyzdžiu

Įvadinė dalis.

Pagrindinė dalis.

Apibendrinimas (išvada).

Esė, pagal dailės terapijos refleksinius užrašus, pažymiu nevertinama.

2. DARBO PRISTATYMO REIKALAVIMAI

Ruošiant pristatymą (PPT formate) pasirenkama:

- 1. Skaidrės tipas.** Pirmoji – titulinė skaidrė, kurioje nurodoma mokymo įstaigų pavadinimai, studijų programos pavadinimas, darbo autorius (-iai), dalyko ir darbo pavadinimas.

2. **Informacijos pateikimas.** Skaidrės pavadinimas turi paaiškinti joje pateiktą turinį ir pagrindinę mintį. Paprastai skaidrėje turėtų būti apie 20-40 žodžių. Daugiausia gali būti 80 žodžių.
3. **Spalvos.** Rekomenduojama pasirinkti neutralų foną. Skaidrėse nerekomenduojama naudoti dėmesį blaškančių detalių (rėmelių, juostelių, kiekvienoje skaidrėje pasikartojančių reklaminių šūkių ir kt.). Kuo mažiau dirgiklių - tuo geriau įsimenama esminė informacija.
4. **Teksto dydis.** Pasirenkamas ne mažesnis negu 30 pt dydžio šriftas. Antraštėms – 44 pt, pagrindiniam tekstui – 32 pt.
5. **Numeracija.** Titulinė skaidrė nenumerojama.
6. **Mokymo įstaigos pavadinimas** rašomas poraštėje.

3. BIBLIOGRAFINIS RAŠTO DARBŲ APIPAVIDALINIMAS

Remtis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos fakulteto Reabilitacijos katedros ir Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto jungtinės studijų programis „Dailės terapija“ baigiamojo darbo rengimo ir gynimo reglamento metodinėmis rekomendacijomis.

4. RAŠTO DARBŲ KALBA

Rašto darbas turi būti parašytas taisyklinga valstybine kalba. Darbe turi būti vartojamos lietuviškos kabutės („...“), taisyklingai rašomi trumpieji ir ilgieji brūkšniai.

5. TEKSTO FORMATAVIMAS

Remtis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos fakulteto Reabilitacijos klinikos ir Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto jungtinės studijų programos „Dailės terapija“ baigiamojo darbo rengimo ir gynimo reglamento metodinėmis rekomendacijomis.

PRIEDAI

STUDIJŲ RAŠTO DARBO PIRMO TITULINIO LAPO PAVYZDYS

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
SLAUGOS FAKULTETAS REABILITACIJOS KLINIKA
VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KAUNO FAKULTETAS**

STUDENTO VARDAS PAVARDĖ

DALYKO PAVADINIMAS

RAŠTO DARBO PAVADINIMAS

Darbą tikrino
Mokslinis laipsnis Vardas Pavardė

KAUNAS, metai